

UZASADNIENIE

Rezerwat przyrody „Dolina Ilanki II” został uznany na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 13 lutego 2017 r. w *sprawie uznania za rezerwat przyrody* (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2017 r. poz. 363).

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.) - zwanej dalej „ustawą”, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 1 i 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 19 ust. 6, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. Cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. Wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. Określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. Wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.

Tryb sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu i zakres prac na potrzeby sporządzania tego projektu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. *w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody* (Dz. U. Nr 94, poz. 794) - zwane dalej „rozporządzeniem”.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu ochrony, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.), projekt planu ochrony wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin, a także zgodnie z art. 97 ust. 3 w/cyt. ustawy

zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorze ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody Dolina Ilanki II, uwzględniając przepis art. 20 ust. 1-3 ustawy *o ochronie przyrody* oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia z dnia 12 maja 2005 r. *w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody*.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu ochrony Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako organ sprawujący nadzór nad rezerwatem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1.) Ustalenie celu ochrony przyrody rezerwatu wraz z określeniem przyrodniczych i społecznych uwarunkowań jego realizacji, co dokonano w treści § 2 do niniejszego zarządzenia;
- 2.) Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków. Na podstawie dokonanych analiz w przeprowadzonym procesie planistycznym, zidentyfikowano zagrożenia wewnętrzne istniejące oraz zewnętrzne potencjalne. Jako pierwsze zagrożenie wewnętrzne istniejące uznano spontanicznie zachodzącą sukcesję naturalną, skutkującą niekorzystnymi zmianami w obrębie struktury i funkcji siedlisk o charakterze otwartym (torfowisk i łąk). Kolejnym zagrożeniem wewnętrznym istniejącym jest nadmierne przesuszenie złoża torfu, na skutek istniejących rowów ziemnych drenujących obszar rezerwatu. Zidentyfikowanym zagrożeniem zewnętrznym potencjalnym jest zmiana stosunków wodnych obszaru rezerwatu prowadząca do niekorzystnych zmian w obrębie struktury i funkcji chronionych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków, na skutek realizacji przedsięwzięć lub planów związanych z gospodarką wodną na obszarze zlewni rzeki Ilanki.
- 3.) Ustalenie działań ochronnych wraz z podaniem rodzaju, zakresu oraz ich lokalizacji. Zaplanowane działania ochronne, polegające na utrzymaniu ekstensywnego użytkowania rolniczego siedliska przyrodniczego 7230 wraz z budową i zapewnieniem funkcjonalności zastawek piętrzących wodę gruntową oraz wprowadzeniem ochrony ścisłej obszaru siedliska przyrodniczego 91E0, gwarantują skuteczną ochronę różnorodności biologicznej oraz realizację celu, o którym mowa w § 2 niniejszego zarządzenia;
- 4.) Ustalenie monitoringu stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 7230 i 91E0 oraz gatunku 1014 i 1016 zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, z częstotliwością co 5 lat obowiązywania planu. Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczania informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska w dalszej perspektywie czasowej, także na realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy *o ochronie przyrody*, oraz stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej;
- 5.) Z uwagi na brak uzasadnionej potrzeby, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.

- 6.) Z uwagi na brak uzasadnienia, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu miejsc w których może być prowadzona działalność wytwórcza i handlowa.
- 7.) Dokonanie szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, których ustalenia mogą potencjalnie stworzyć ryzyko negatywnego oddziaływania na cel ochrony przyrody w rezerwacie przyrody. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, że nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do formułowania wskazań do zmian w dokumentach planistycznych Gminy Torzym oraz województwa lubuskiego.

Rezerwat przyrody Dolina Ilanki II położony jest w całości w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Ilanki PLH080009, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zarządzeniem z dnia 25 kwietnia 2014 r. ustanowił plan zadań ochronnych, w związku z powyższym, plan ochrony rezerwatu nie zawiera zakresu planu zadań ochronnych, o którym mowa w art. 20 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody*. Zważywszy jednak na zapewnienie skuteczności zarządzania ww. formami ochrony przyrody przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ustalenia z zakresu prowadzenia działań ochronnych i monitoringowych na obszarze rezerwatu, skorelowane zostały do zapisów określonych w planie zadań ochronnych przedmiotowego obszaru Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 19 ust. 1a ustawy *o ochronie przyrody* oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu planu ochrony, poddając konsultacjom społecznym dokument w formie projektu zarządzenia. Przedmiotowa czynność prawna, została dokonana w formie obwieszczenia z dnia 24 stycznia 2019 r. znak: WPN-I.6202.1.1.2019.MZ, które zawierało informacje określone zgodnie z przepisem art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, i zostało podane do publicznej wiadomości zgodnie z czynnościami ustalonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 w/cyt. ustawy.

W ramach powyższej procedury w okresie przewidzianym ustawowo, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony Klubu Przyrodników w Świebodzinie, uwagi i wnioski.

W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały rozpatrzone uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie przedmiotowej procedury.

L.p.	Stowarzyszenie Klub Przyrodników, pismo z dnia 07.02.2019 r.	
Treść uwagi	Załącznik nr 3, działanie ochronne w pkt 1 – wniosek o wykreślenie dopuszczenia możliwości użytkowania kośno-pastwiskowego i pastwiskowego względem siedliska przyrodniczego 7230.	
Sposób rozpatrzenia	Uwagi nie uwzględniono w całości. Rezerwat przyrody Dolina Ilanki II położony jest w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Ilanki PLH080009, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony	

	<p>Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zarządzeniem z dnia 25 kwietnia 2014 r. ustanowił plan zadań ochronnych. Ustalenia z zakresu prowadzenia działań ochronnych na obszarze rezerwatu skorelowane zostały do zapisów określonych w planie zadań ochronnych przedmiotowego obszaru Natura 2000. Zmiana ww. zapisu spowodowałaby brak spójności pomiędzy dwoma dokumentami, tj. planem ochrony dla rezerwatu przyrody Dolina Ilanki II i planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Ilanki PLH080009.</p> <p>Dodatkowo należy podkreślić, iż modyfikacja zapisu stoi w sprzeczności z wymogami pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego obowiązującego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę torfowisk, co ostatecznie wyklucza możliwości finansowania działania ochronnego z przedmiotowych funduszy. W tym miejscu należy jednak podkreślić, iż konkretny rodzaj użytkowania siedliska, zostanie dookreślony przez eksperta przyrodniczego wykonującego dokumentację na potrzeby zainteresowanego podmiotu w celu przystąpienia do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.</p>
Treść uwagi	<i>Załącznik nr 2 - wniosek o zmianę treści zagrożenia dotyczącego przesuszenia złoża torfu w zakresie wskazującym, iż czynnikiem odpowiedzialnym za zagrożenie jest istniejąca sieć rowów ziemnych drenująca obszar torfowiska wraz z określeniem sposobu eliminacji zagrożenia polegającego na budowie zastawek piętrzących.</i>
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono w całości.
Treść uwagi	<i>Załącznik nr 3, działanie ochronne w pkt 3 – wniosek o uwzględnienie potrzeby budowy nowych zastawek piętrzących wody na terenie rezerwatu.</i>
Sposób rozpatrzenia	Uwagę uwzględniono w całości.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 22 stycznia 2019 r. pod numerem: 76/2019 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a w/cyt. ustawy.

Zgodnie z dyspozycją art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody projekt niniejszego zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody działającą przy Regionalnym Dyrektorsze Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na posiedzeniu w dniu 23 października 2018 roku.

Projekt niniejszego zarządzenia, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Miejską w Torzymiu uchwałą nr V/32/19 z dnia 26 marca 2019 r.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 29 kwietnia 2019 r. znak: GN-III.710.6.2019.AMie, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.), uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w *sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dolina Ilanki II”*, nie wnosząc żadnych uwag.